

Професионални празници

Януари

8 Януари – Ден на акушери и гинеколози – Бабинден.

12 Януари – Ден на военното разузнаване. На 12 януари 1908 г. с указ 190 на княз Фердинанд I (стар стил 31 декември 1907 г.) Информационното бюро към Щаба на войската се преобразува в Разузнавателна секция, като специализирано звено за управление на военното разузнаване – рождена дата на българското стратегическо разузнаване. От 10 август 1999 г. е Главна дирекция „Военна информация“, а от 1 януари 2000 г. – Служба „Военна информация“.

13 Януари – Ден на работещите в областта на киното. Обявен с решение на Министерски съвет от 27 декември 2005 г. Това е датата, на която през 1915 г. е прожектиран първият български игрален филм „Българан е галант“.

14 Януари – Професионален празник на войските на министерство на транспорта – Ден за железничаря. През 1888 г. с Указ 4 княз Фердинанд I в Русе е създадено първото военизирано железопътно подразделение в Българската армия – Железопътна рота към пионерния полк в Русе. С това се поставя началото на обособен род транспортни войски, които преминават през различни етапи на развитие. Празникът е обявен с Решение на Министерския съвет от 6 януари 1994 г. като празник на войските на Министерството на транспорта. От 2002 г. денят е обявен за професионален празник празник на ДП „ТСВ“.

16 Януари – Професионален празник на работещите в областта на растителната защита. На този ден е издаден указ на княз Фердинанд I, с който се утвърждава Законът за мерките против филоксерната зараза (чума по лозята) и за възобновяването на опустошените от нея лозя, обнародван в Държавен вестник, брой 50 от 4 март 1896 г., с който се поставя началото на растителната защита като част от селскостопанската наука.

21 Януари – Ден на родилната помощ. Отдава се почит на хората, допринесли за развитието на родилната помощ в България. Чества се официално от 1951 г. на Бабинден, но тогава дата е 8 януари. С въвеждането на Григорианския календар през 1916 г., датата се измества с 13 дни напред (но Българската православна църква приема тази промяна едва през 1968 г.) и така се стига до отбелязването на Бабинден на две различни дати, добили гражданственост според двата календара – на 8 януари и на 21 януари, който от 1951 г. се празнува по гражданския календар и като Ден на родилната помощ.

25 Януари – Ден на българското радио. На тази дата през 1935 г. цар Борис III издава указ за одържавяване на Радио София. От 27 януари 1993 г. с решение на 36-ото Народно събрание се нарича Българско национално радио.

29 Януари – Професионален празник на работещите в затворите. Професионален празник на работещите в системата на главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерство на правосъдието. Обявен е с Решение 862/15 декември 2006 г. на Министерския съвет.

Февруари

10 Февруари – Ден на пчеларите и градинарите. Денят на пчеларя се отбелязва на църковния празник Св. свещеномъченик Харалампий. В българския народен календар денят се нарича още Хараланбей, Араланбей, Хараламповден, Чуминден. Според народните представи св. Харалампий е господар на болестите, главно на чумата.

14 Февруари – Ден на лозаря – Трифон Зарезан. След въвеждането на Григорианския календар от Българската православна църква – датите на църковните празници се изместват, но народната памет продължава да почита Денят на лозаря – на 14 февруари, въпреки че Свети мъченик Трифон се отбелязва на 1 февруари.

14 Февруари – Ден на археолога. Отбелязва се в Деня на лозаря – Трифон Зарезан от 1971 г. по инициатива на Археологическия институт с музей при Българска академия на науките

Март

3 Март – Ден на коневъдците.

7 Март – Ден на коневъдството и конния спорт – Тодоров ден. Отбелязва се на Тодоровден от Федерацията по конен спорт.

11 Март – Ден на ракетните войски и артилерията на българската армия. Определен е за професионален празник на ракетните войски и артилерията със заповед на министъра на отбраната от 7 май 1992 г. Свързан е с участието на българската артилерия в решителната атака за превземането на Одринската крепост през Балканската война /1912 -1913/.

15 Март – Ден на здравния инспектор. На 15 март 1999 г. започва официално да функционира Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), създадена по силата на чл. 6, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване, приет от 38-ото Народно събрание на 4 юни 1998 г. Със Закона за здравното осигуряване, приет от 38-ото Народно събрание на 4 юни 1998 г. в България се въвежда задължително здравно осигуряване.

18 Март – Ден на радиотехническите войски. Празникът се отбелязва за първи път през 1993 г. На този ден през 1952 г. със Заповед 108 на министъра на народната отбрана се реорганизира съществуващата тогава Служба за въздушно предупреждение и се създава първата в страната радиотехническа част.

25 Март – Ден на жената и майката. От 1994 се празнува на Благовещение с решение на Българския женски съюз. Празник на Асоциацията на медийните експерти в администрацията (АМЕА). Определен е с решение на пресаташетата от различни институции от цялата страна от 25 март 2006 г.

26 Март – Професионален празник на командване „Оперативни сили“. На 26 март (13 март ст. ст.) 1913 г. по време на Балканската война (1912-1913) обявената за непревземаема

Одринска крепост е овладяна от Втора българска армия. Смята се за най-грандиозна победа на българската войска в най-новата история на България.

28 Март – Ден на пострадалите при изпълнение на служебни задължения.

Април

4 Април – Ден на психолозите в България

7 Април – Професионален празник на работещите в здравеопазването. Обявен с Решение 184 на Министерския съвет от 5 април 2006 г. Дотогава се отбелязва като Ден на здравния работник в България с Разпореждане 32 на Министерския съвет от 6 февруари 1964 г.

11 Април – Ден на зъболекарите.

17 Април – Професионален празник на дипломираните експерт-счетоводители. Утвърден е с Устава, приет от Общото събрание на Института на дипломираните експерт-счетоводители, състояло се на 17 април 2002 г.

21 Април – Професионален празник на военното контраразузнаване. Със заповед на началник-щаба на Българската войска от 21 април 1915 г. Военното контраразузнаване се обособява като самостоятелно звено. Празникът е обявен през 1996 г.

Май

6 Май – Ден на овчари, пастири, млекари, военни.

10 Май – Професионален празник на химика. С решение на Общото събрание на Българската камара на химическата промишленост от 2001 г.

11 Май – Професионален празник на библиотекарите. Обявен с Решение на Министерски съвет 344/11 май 2006 г.

17 Май – Ден на българския спорт. Професионален празник на работещите в сферата на спорта. Обявен с Решение 581 на Министерски съвет от 4 август 2006 г.

20 Май – Ден на хлебари, ситничари и сладкари.

20 Май – Професионален празник на метрологията. С Решение 342 от 17 май 2001 г. Министерски съвет обявява денят за професионален празник.

23 Май – Професионален празник на Националната разузнавателна служба. Обявен със заповед на директора на Националната разузнавателна служба от 2006 г. Денят е годишнината от създаването на Българското външнополитическо разузнаване.

24 Май – Ден на учители, учени, ученици, просветни дейци.

24 Май – Ден на българската журналистика. Денят на българската журналистика се отбелязва по решение на 9-ия извънреден конгрес на Съюза на българските журналисти през 1990 г.

28 Май – Професионален празник на автомобилистите. Отбелязва се на Спасовден. За първи път е честван през 1913 г.

28 Май – Професионален празник на хлебарите и сладкарите. Спасовден е празник на хлебарите, ситничарите и сладкарите. Чества се от 1915 г. по идея на „Задруга на хлебарите“ като Празник на хлебарите.

31 Май – Професионален празник на военните духови оркестри. На този ден е създаден първият военен духов оркестър в България. Денят на военните духови оркестри е обявен със заповед на министъра на отбраната на 31 май 2001 г.

Юни

5 Юни – Ден на шофьори, строители, хотелиери, цветари.

11 Юни – Професионален празник на икономистите в България. Обявен с Решение на Министерския съвет от 28 април 2005 г. по повод 110 г. от създаването през 1895 г. на първото българско икономическо дружество в България, преименувано през 1990 г. в Съюз на икономистите в България.

19 Юни – Професионален празник на войските за ядрена, химическа и биологическа защита. На този ден със заповед 279 от 19 юни 1918 г. на военното ведомство се разкрива първият щат за военен химик (с чин капитан) и един чиновник за поръчки. Това се счита за начало на създаването на Химическите войски в България, които през септември 1997 г. са преобразувани във Войски за ядрена, химическа и биологическа защита и екология.

22 Юни – Ден на енергетика. Отбелязва се на предпоследния неделен ден от месец юни с Решение 231 на Министерския съвет от 23 май 1967 г. Първото тържествено честване е на 16 юни 1967 г. в София.

29 Юни – Ден на занаятите.

Юли

5 Юли – Професионален празник на служителите на МВР. На 5 юли се отбелязва професионалният празник на Министерството на вътрешните работи. Обявен е с Решение 79 на Министерския съвет от 28 февруари 1992 г.

12 Юли – Професионален празник на националната гвардейска част. Определен е с Правилник за структурата, организацията и реда за използване на Националната гвардейска част, приет с Постановление на Министерския съвет 124 от 14 май 2001 г.

18 Юли – Ден на гражданската защита. Професионален празник на служителите от Гражданската отбрана. Обявен с решение 95 на Министерския съвет от 22 март 1993 г. На 18 юли 1936 г. цар Борис Трети издава указ 310, с който утвърждава Наредба-закон за противовъздушната отбрана и химическата защита на Царство България. С това се поставя началото на дейността по защита на населението, материалните и културните ценности в България.

19 Юли – Ден на Българската дипломатическа служба. Утвърден с резолюция на министъра на външните работи от 21 юли 1999 г. Денят се свързва с Указа на Княз Александър първи от 19 юли 1879 г., с който се назначават първите български дипломатически представители в чужбина

20 Юли – Професионален празник на пивоварите. Определен е с решение на Управителния съвет на Съюза на пивоварите в Република България през 1996 г. Чества се в Деня на св. пророк Илия поради това, че кръстителят на съюза – агатонийски епископ Наум, избира светия пророк за покровител на пивоварите.

26 Юли – Професионален празник на жандармерията. Службата отбелязва годишнината от създаването си, с указ на княз Александър Батенберг от 26 юли 1881 г. е приет Привременен устав за устройството на жандармерията.

27 Юли – Ден на лекари и аптекари.

Август

1 Август – Ден на градинаря.

2 Август – Професионален празник на железничаря
Отбелязва се през първия неделен ден на месец август. Отбелязва се от 1950 г.

6 Август – Професионален празник на „Съюз на ловците и риболовците в България“
Официален празник на национално ловно-рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“ и годишнина от учредяването на сдружението като Централно ловно дружество „Сокол“ (1898).

9 Август – Професионален празник на Военноморските сили на България.

10 Август – Професионален празник на готвачите. Денят на Свети Лаврентий – патрон и закрилник на готвачите, се отбелязва на 10 август, а през 2005 г. за първи път в България и на Балканите с шествие

18 Август – Професионален празник на миньорите. С решение на МС от 8 август 1996 г. денят на църковния празник Успение на Свети Иван Рилски, покровител на миньорите, е определен за техен професионален празник. Празнуват и геолозите и работниците от енергийно-суровинния отрасъл.

Септември

14 Септември – Пожарникари. Обявен за празник с решение на Министерски съвет от 12 септември 1995 г.

25 Септември – Професионален празник на свързочните войски. Обявен е със заповед на министъра на отбраната през 1998 г.

Октомври

1 Октомври – Ден на певците и музикантите.

1 Октомври – Ден на застрахователя. На 1 октомври 1891 г. в Русе започва да работи първото самостоятелно българско застрахователно дружество. Обявен е за професионален празник през февруари 1996 г. с решение на Асоциацията на българските застрахователи и Съюза на частните застрахователи.

10 Октомври – Ден на архивиста.

11 Октомври – Ден на Софийската адвокатска колегия. С решение на Софийския адвокатски съвет от 3 май 2005 г. 11 октомври е обявен за Ден на Софийската адвокатска колегия.

12 Октомври – Ден на Българската Академия на Науките. Създава се като Българско книжовно дружество (БКД) от Общо събрание, проведено на 12 октомври 1869 г. (26 до 30 септември ст. ст.) в гр. Браила, Румъния. С решение на Общото събрание от ноември 1878 г. седалището на дружеството е преместено в София.

16 Октомври – Професионален празник на авиацията и българските ВВС. Отбелязва се като празник с Разпореждане 400 на Министерския съвет от 1 юни 1963 г. На 16 октомври през 1912 г. по време на Балканската война (1912-1913 е осъществен първият в света полет на самолет в реални бойни условия. Самолет „Албатрос“, управляван от поручиците Радул Милков и Продан Таракчиев извършва разузнавателна дейност. Полетът завършва с хвърляне на две гранати над гара Караагач край Одрин.

18 Октомври – Ден на живописците и художниците. Празнува се в деня на Свети апостол Лука, който се счита за пръв християнски иконописец.

18 Октомври – Ден на парашутиста.

19 Октомври – Ден на българските лекари.

24 Октомври – Професионален празник на нотариусите. Професионален празник на частните нотариуси. На 24 октомври 1998 г. се провежда учредителното събрание на Нотариалната камара, а от 1 октомври 1998 г. България има частен нотариат.

25 Октомври – Професионален празник на работещите в областта на земеделската наука. Обявен с Решение на Министерския съвет от 31 август 2006 г.

26 Октомври – Ден на ковачи, техници, металурзи.

26 Октомври – Професионален празник на строителя. По традиция Димитровден се чества като празник на строителите. Отбелязването му е възобновено с решение на Министерския съвет 1133 от 17 октомври 1996 г.

Ноември

3 Ноември – Професионален празник на главна инспекция по труда. На този ден през 1907 г., с указ на княз Фердинанд, е обнародван Закон за инспектората по труда. С този държавнически акт се поставя основата на институцията Инспекция по труда в България.

4 Ноември – Професионален празник на русенските корабостроители. През 1881 г. в Русе е построен първият български метален плавателен съд – корабът „Бот-1“ (с дължина 16 м., широчина 3 м. и водоизместимост 60 тона), с което се поставя начало на българското корабостроене. За първи път празникът се отбелязва през 1993 г.

5 Ноември – Ден на металурга. С разпореждане 827 на Министерския съвет от 19 ноември 1963 г. 5 ноември е обявен за Професионален празник на българските металурзи по повод влизането в експлоатация на тази дата на Металургичния завод „Ленин“ в Перник (1953) и на Стопанския металургичен комбинат „Кремиковци“ (1963).

8 Ноември – Професионален празник на полицията. За първи път празникът на българската полиция се чества на 21 ноември 1924 г. (ст. стил Св. Архангел Михаил). Прекъснат е след 1943 г. По предложение на Националния полицейски синдикат през 1994 г. църковният празник Архангеловден е обявен за празник на Националната полиция. С Решение 38 на Министерски съвет от 29 януари 1999 г. е обявен за Професионален празник на служителите от Национална служба „Полиция“ на МВР.

8 Ноември – Ден на касапите и колбасарите.

18 Ноември – Ден на оръжейника в българската армия. Чества се със заповед на министъра на отбраната от 18 ноември 1968 г.

19 Ноември – Професионален празник на сухопътните войски на българската армия. Определен е с Решение 477 на Министерския съвет от 16 ноември 1992 г. по повод блестящата победа на младата българска войска при Сливница на 19 ноември 1885 г. по време на Сръбско-българската война.

22 Ноември – Ден на българската адвокатура. Обявен с решение на Висшия адвокатски съвет от 26 февруари 2005 г. На 22 ноември 1888 г. 5-ото Народно събрание приема Първия Закон за адвокатите.

Декември

6 Декември – Ден на рибари, търговци и банкери. Никулден.

6 Декември – Ден на банкера. Според легендата свети Никола, освен покровител на рибарите и мореплавателите, е покровител и на банкерите. Преди да го канонизират за светец той бил лихвар, който помагал на бедни и безпарични, като раздавал богатството си. Но гледал тези, на които правел благодеяния, да не разберат откъде идват те. Преданието казва, че свети Никола незабелязано подхвърлил три кесии със злато в дома на обеднял търговец, за да може да омъжи трите си дъщери и да ги спаси от безчестие. След 44-годишно прекъсване през 1992 г. Асоциацията на търговските банки и Българската народна банка възстановяват традицията църковният празник Никулден да се отбелязва и като празник на банките и банкерите.

8 Декември – Ден на студентите.

12 Декември – Ден на плетачи, тъкачи и кошничари.

12 Декември – Ден на грънчарите и казанджиите. Отбелязва се в деня на Св. Спиридон Тримитунтски чудотворец.

14 Декември – Ден на ветеринарните специалисти. На 14 декември 1897 г. е приет Законът за санитарноветеринарната полиция, с което се поставя началото на Ветеринарномедицинската служба в България. Обявен е с Решение 479 на Министерския съвет от 19 ноември 1993 г.

22 Декември – Професионален празник на национална служба „Гранична полиция“. На 22 декември 1887 г. в бр. 145 на „Държавен вестник“ е обнародван първият Закон за пограничната стража, приет от 5-ото Народното събрание по предложение на министър-председателя Стефан Стамболов. С него охраната на държавната граница се възлага на Министерство на вътрешните работи.